

ת"פ 22433/05/18 - מדינת ישראל נגד ברוך קליין

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 22433-05-18 מדינת ישראל נ' קליין(עצור
בפיקוח)

בפני
בעניין: כבוד השופט עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ברוך קליין

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד ציון אבונה

ב"כ הנאשם: עוה"ד גיל דחוח ואיתן אוריה

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות כדלקמן:
א. **"יבוא סם מסוכן**, עבירה לפי סעיפים 13 ו-19א' בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: "הפקודה").
ב. **החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית**, עבירה לפי סעיף 7(ג) סיפא בפקודה.
2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום **24.4.18 הציע אדם בשם גור אריה לנאשם לטוס לבלגיה במטרה לייבא לישראל סם מסוכן מסוג קוקאין והנאשם נענה להצעתו. הסיכום בין הנאשם לגור אריה היה שהנאשם יטוס לבלגיה עם אדם נוסף בשם ברדה ובעבור הסם יקבל סך של 4,000 ₪, מחציתו טרם הנסיעה ומחציתו עם חזרתו לישראל. גור אריה מימן לנאשם ולברדה את כרטיסי הטיסה לבלגיה והעביר לנאשם באמצעות אדם אחר סך של 4,000 ₪ הכולל את מחצית הסכום כפי שסוכם וסכום נוסף למימון הוצאות שהייתו של הנאשם בחו"ל. ביום 25.4.18 טסו הנאשם וברדה לבלגיה ונחתו בבריסל, משם נסעו לאנטוורפן ושהו בבית מלון. באותו היום בשעת ערב התקשר גור אריה לנאשם ובהנחייתו ירד הנאשם לרחוב שם המתין לו אדם אחר, שזהותו אינה ידועה למאשימה, שמסר לו מזוודה שהכילה 4 בקבוקי יין ובתוכם 4 ליטר סם נוזלי מסוג קוקאין. בסמוך לכך עלה הנאשם לחדרו בבית המלון, אחסן את המזוודה בחדר ועדכן את גור אריה שהמזוודה בידיו. ביום 27.4.18 נחתו הנאשם וברדה בשדה התעופה בן גוריון בישראל מטיסה מבלגיה כשהנאשם נושא מזוודה ובה סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל כולל של 4 ליטר. כמו כן החזיק הנאשם בתפילין שנשא שתי מנות סם מסוג קוקאין במשקל כולל של 0.4 גרם.**

עמוד 1

3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב האישום המתוקן, הוכרז כסוחר סמים והופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן. בין הצדדים לא הייתה הסכמה לעניין העונש.

תסקיר שירות המבחן

4. על פי תסקיר שירות המבחן, הנאשם כבן 25, גרוש ומנהל אורח חיים חרדי. סיים 9 שנות לימוד, לא גויס לצבא על רקע אורח חייו החרדי. בהיותו כבן 14 נשר ממערכת החינוך כדי לסייע בפרנסת בני משפחתו, וזאת לאחר שחלה הידרדרות במצבה הבריאותי של אמו והפסקת עבודתה בשל כך. בהמשך ניסה להשתלב מחדש במסגרת ישיבות חרדיות אולם התקשה לעמוד בדרישות הישיבות ונשר. לאורך השנים עבד בעבודות מזדמנות. בהיותו בן 19 נישא, וכעבור שנתיים התגרש. מגיל צעיר הנאשם התנהל בעצמאות ולא שיתף את הוריו בקשייו כשהם אינם מהווים עבורו גורמי תמיכה. לאורך השנים הנאשם מסייע בפרנסת בני משפחתו הסובלים ממצב כלכלי דחוק, כשהוא מתקשה לעמוד בצפיות הוריו ובנורמות המקובלות בחברה החרדית, ובהמשך החל להתחבר לנוער חילוני והסתיר את קשריו אלה מהוריו. הנאשם נעדר עבר פלילי. במסגרת הליך המעצר, התרשם שירות המבחן שהנאשם התמודד בשנים האחרונות עם משבר אישי וכלכלי, כשאינו מוצא בבני משפחתו מקור לתמיכה ומנסה לבסס עצמאות ונפרדות מהם. כן התרשם שירות המבחן כי טרם מעצרו, הנאשם התמקד בסיפוק צרכיו הכלכליים והרגשיים תוך קיום קשרים שוליים והסתרת מצבו מהוריו. הנאשם התקשה אז לבחון את השלכות התנהלותו וקשריו כמו גם את הסיכון הטמון בהם. הערכת שירות המבחן אז הייתה לקיומו של סיכון להישנות ביצוע עבירות. **לאחר שחרורו שולב בקבוצה טיפולית לעצורי בית במסגרת צו פיקוח מעצר. הנאשם שיתף פעולה בטיפול, הגיע למפגשים באופן עקבי, גילה יכולת להתבוננות פנימית ומילא תפקיד משמעותי בקבוצה.** בנוסף מסר בדיקות שתן נקיות משרידי סם.

ביחסו לעבירה - הודה ולקח אחריות על מעשיו. לדבריו פנה אליו מכר ממקום העבודה וביקש שיעביר עבורו בקבוקי אלכוהול מבלגיה לישראל, כשבאותה התקופה היה נתון ללחץ כלכלי ונפשי והתקשה להפעיל שיקול דעת והסכים לבקשה. הנאשם תאר עצמו כמי שמתנהל באופן מרצה כלפי סביבתו ומתקשה לסרב לבקשות של סביבתו הקרובה. **לדבריו עם קבלת המזוודות בחו"ל חש שמשהו אינו כשורה אולם לא פעל בדרך אחרת. באשר לסם הקוקאין שנמצא בתפילין, מסר כי רכש אותו לשימוש העצמי.** הנאשם ביטא תחושות צער ובושה ביחס למעשיו, הכיר בקשייו בקבלת החלטות באופן שקול ובנטייתו להיגרר ולהיות נתון להשפעת אחרים ומשך ביטא נכונות להשתלב בטיפול בשירות המבחן.

שירות המבחן התרשם מהנאשם כמי שהתפתח במשפחה בה ההורים היו עסוקים בקשייהם והתקשו להתפנות לסיפוק צרכיו הרגשיים. מצב זה הוביל להתפתחות דפוסי ריצוי הסביבה אצל הנאשם לשם קבלה ותחושת ערך. לאורך השנים התקשה להסתגל לדרישות החברה שבה גדל, וניהל אורח חיים שכלל הסתרה ממשפחתו, התנהל בחוסר יציבות, חש חריג ונעדר גורמי תמיכה. במצב זה התקשה להפעיל שיקול דעת ולהיעזר באחרים ועל רקע המתואר מוסברת הסתבכותו, כמו גם על רקע קשייו לעמוד בפיתוי להשגת רווח כספי קל, כשהוא ממוקד בסיפוק צרכיו ומתקשה לשקול השלכות מעשיו. כיום מבטא הכרה ביחס למורכבות מצבו ומביע נכונות לערוך שינוי בחייו. **כגורמי סיכון מנה שירות המבחן את חומרת העבירה, נסיבות התפתחותו של הנאשם אשר השפיעו על עיצוב אישיותו ובחירותיו לאורך השנים, חוסר היציבות שבהתנהלותו, הסתרת קשייו והקושי להסתייע באחרים, נטייתו לפעול באופן מרצה וקושי בהפעלת שיקול דעת במצבים בהם ממוקד בסיפוק צרכיו ובהשגת רווח קל.** כגורמי סיכוי לשיקום מנה שירות המבחן את היותו של הנאשם חסר עבר פלילי, שיתוף הפעולה מצדו עם שירות המבחן והנכונות שמבטא לעריכת שינוי בחייו. שירות

המבחן התרשם כי התערבות טיפולית תסייע לנאשם לגבש זהות עצמאית וברכישת כלים להתנהלות מקדמת במצבי סיכון והמליץ על הטלת צו מבחן למשך שנה וחצי לצד עונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות.

ראיות לעונש

5. מר דוד זילברשלג, מעסיקו לשעבר - מסר כי בתקופה מסוימת הנאשם שימש כמחליף לנהג האישי. הנאשם תמיד התייצב בזמן, היה אחראי ואכפתי. תמיד ניסה לשכנע לסייע לאדם שנקלע למצוקה ובמבט לאחור מבין שהתנהלות זו היא בעוכריו של הנאשם כיוון שתמיד ניסה לרצות את הסביבה. הנאשם תמיד שוחח עמו במהלך הנסיעות המשותפות, ושיתף באופן גלוי במצוקותיו. הנאשם נישא ועבר להתגורר במקום אחר, בקשר הנישואין עלו קשיים. תמיד ראה אותו כאחד שידע להסתדר בכל מציאות מבחינת התושייה האישית שלו, וטוב ליבו. הרצון שלו להסתדר עם אנשים ולהיות טוב אליהם היה בעוכריו.

6. גב' גיטי ויסבלום, דודתו של הנאשם - מפקחת עליו בתנאי שחרורו מזה קרוב לשנה. היא משקיעה בפיקוח על הנאשם. בטרם הסכימה לפקח עליו, הם שוחחו על החברה שבה נמצא והמקום שהיה בו. היו לה הרבה חששות, ואולם מהר מאוד ראתה שהנאשם עשה שינוי מהותי, הוא בעל משמעת עצמית, מקיים סדר יום ועושה עם עצמו עבודה שהוכיחה את עצמה. במהלך תקופת הפיקוח קיימה עם הנאשם שיחות מהן עולה שהוא בחן את דרכיו. היה במקום לא טוב ושינה כיוון. הוא מדבר על רצונו לצאת ולשכנע את הציבור החרדי, לאחר תום הפרשה, שלא להיקלע למצבים דומים, מתוך הבנה שיש תמימות בציבור החרדי כשמבקשים מהם להעביר חבילות. יש היודעים מה הם מעבירים ויש שלא יודעים. מובן שזה נוגד את החוק ומעמיד בסכנה את הציבור שנחשף לחומרים המסוכנים הללו. הנאשם התראיין בעיתון של הציבור החרדי וחשף את עצמו בציבור. יש לכך השלכות בחברה החרדית הכוללות פגיעה ביכולתו להשתדך. היה לו חשוב להכניס למודעות של החברה החרדית את הסיכון המתואר. בעקבות כך הרב זילברשטיין פסק שאסור להעביר חבילות לאף אחד. הקהילה החרדית מאוד סגורה, מוקיעה מעשים כאלה ואינה נותנת תמיכה למעשי עבריינות. אולם כשראו שהנאשם עשה שינוי כה מהותי, הקהילה תומכת בו ורבנים באים אליו מידי שבוע ויושבים ולומדים עמו. יש בכך הוכחה לשינוי שעשה.

7. מר יוסף קליין, אביו של הנאשם - כאשר הנאשם היה בגיל 14, אמו של הנאשם חוותה משבר לידה קשה מאוד, ומאז כל המשפחה נכנסה למעגל סוער בעקבות המשבר. האב הוציא את הנאשם ממערכת החינוך כדי שסייע בפרנסת המשפחה. האם, טרם המשבר עבדה כגננת והוא עבד כמורה. היה צורך להמשיך ולנהל את הבית, זו הייתה תקופה קשה. הוצאתו של הנאשם מהישיבה, הוציאה אותו מהתלם המקובל בציבור החרדי, אשר דחה אותו וכך הוא הגיע למקום שאליו הגיע. עד היום האם לא חזרה לעצמה והיא אינה עובדת. גם בתקופת נישואיו של הנאשם ההורים לא היו לצדו ולא בחנו למי הוא נישא ומהר מאוד פרץ משבר. בשל הצורך לנהל את הבית ומחלת האם, ההורים לא יכלו להיות לצדו ולתמוך בו. לקח זמן רב עד שהקהילה הבינה שהוא זקוק לעזרה. במהלך 10 חודשים שבהם הנאשם נתון בתנאים מגבילים, חשים נחת מזה שהנאשם שב הביתה ורואים בו שינוי. הנאשם כתב מכתב בהיותו עצור על צערו בשל המצב. האב ראה שהנאשם באמת מביע חרטה וצער וכשהוא שוחרר הבין שצערו אמיתי. הבית הפך להיות "מיני בית כנסת", רבנים מגיעים לבית ואנשים חשובים מהקהילה החרדית.

8. כתבה בעיתון "יחד השבוע" שכותרתה "בלדר בעל כורחו" מיום 5.7.19 ובה מרואיין הנאשם

ללא ציון שמו או פרטים מזהים. מהכתבה עולה כי מבקש להזהיר "מפני סיטואציה שהפכה לתופעה: אנשי דלא מעלי מנצלים את מידת החסד הטבועה ביהודים חרדים והופכים אותם שלא בידעתם ל'בלדרים לדבר עבירה'. רק בהגיעם לשדה התעופה המיועד, הם מגלים ש'מזוודת הבגדים' התמימה סיבכה את חייהם לשנים ארוכות...". הקטעים שסומנו על ידי ב"כ הנאשם בכתבה מלמדים שהנאשם החליט להתראיין לעיתון לשם אזהרת אחרים תמימים, אשר יכולים למצוא עצמם בבית הכלא "על לא עוול בכפם". הנאשם תאר בכתבה תופעה שהפכה שכיחה, בה עבריינים הופכים אנשים תמימים ללא ידיעתם לבלדרי סמים כפי שהיה במקרה שלו. אותם אנשים תמימים אינם מודעים שמדובר בחומרים מסכני חיים. כן מתאר דרכים שונות להטמנת סמים בכליו של אדם כשהאדם הנושא את הסם אינו מודע לכך. אביו של הנאשם התראיין אף הוא ותאר את ההשלכות הקשות על המשפחה המשלמת מחיר כבד בגין הסתבכותו של בן משפחתם.

טיעוני הצדדים

9.

לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד ציון אבונה, הנאשם פגע בערכים מוגנים של שלום הציבור ובריאותו, כשהדברים נכונים ביתר שאת כשמדובר בסם מסוג קוקאין ובכמות של 4 ליטרים. הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה - מבחינת התכנון עולה שהנאשם נענה להצעה לייבא סם מסוג קוקאין מבלגיה וסוכם עמו שיטוס עם אחר ובעבור פעילותו יקבל סכום של 4,000 ₪. לנאשם חלק משמעותי בעבירה, שכן ללא מעשיו, לא היה מתקיים תהליך ההברחה, אף אם עשה כן עבור אדם אחר. לעניין מודעותו של הנאשם, קבע בית המשפט העליון כי עצימת עיניים בעבירות אלה אינה נסיבה מקלה. מבחינת הנזק, מנה אחת של קוקאין שוקלת 0.02-0.04 גרם ובמקרה זה ייבא הנאשם 4 ליטרים של קוקאין, כך שמדובר בכמות משמעותית מאוד. הכמות שנתפסה יכולה הייתה ליצור נזק משמעותי ברחוב ולהעניק רווח כלכלי משמעותי לנאשם ולשולחו. בית המשפט העליון התייחס להשפעות ההרסניות של סם הקוקאין על גוף האדם, ומעבר לכך קיים נזק פוטנציאלי לנזק לציבור שכן צרכני הקוקאין אינם בוחלים באמצעים להשגת הסם. מכאן שאלמלא הנאשם נתפס, הנזק היה משמעותי. תסקיר שירות המבחן מלמד שהנאשם מתאר כי ביצע את העבירה בתקופה שבה היה נתון בלחץ כלכלי ונפשי, והעבירה בוצעה למען בצע כסף. הנאשם סיפר שרצה לטוס לבלגיה וליהנות תוך שהוא מעמיד את הציבור בפני נזק כלכלי, פיזי ונפשי. הדבר מעלה דאגה מה יקרה בפעם הבאה שהנאשם יחוש לחץ נפשי וכלכלי. פעם אחר פעם מציינים בתי המשפט כי ראוי להעניש בחומרה את עברייני הסמים ולא משנה מה חלקם, מתוך מגמה להרתיע את העבריינים מפני פיתוי להרוויח כסף קל, הקיים בתעשיית הסמים. נסיבות נוספות שנלקחו בחשבון הן שהנאשם ללא עבר פלילי, הודה וחסך זמן שיפוטי יקר. תסקיר שירות המבחן מתייחס למשבר שחווה הנאשם בשנים האחרונות, כשהוא מתקשה לראות במשפחתו מקור לתמיכה וניכר אצלו רצון עז לבסס עצמאות כלכלית נפרדת. הנאשם מכיר במצב המורכב בו מצוי ורוצה לערוך שינוי. שירות המבחן ממליץ על הטלת צו מבחן למשך שנה וחצי לצד עבודות שירות. המאשימה עותרת שלא לקבל את המלצת שירות המבחן מכיוון שההמלצה אינה הולמת את העבירות שבהן הורשע הנאשם ובשים לב לפסיקה הנוהגת. הפסיקה קבעה כי השיקולים האישיים של הנאשם נסוגים אל מול הפגיעה בערכים החברתיים. אין מדובר בנאשם שעבר תהליך שיקום. לא ברור מהו מצבו הנפשי והכלכלי של הנאשם כיום ומה יעשה כשהיה נתון בלחצים כלכליים או נפשיים. אין בנסיבותיו של הנאשם כדי להצביע על שיקולי שיקום שיאפשרו חריגה ממתחם העונש הראוי. המאשימה עותרת למתחם עונש הנע בין 5 ל-8 שנות מאסר ולקבוע את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של

מתחם העונש. כמו כן מבקשת המאשימה שיינתן צו חילוט לכסף המזומן שנתפס בסך 2,000 ₪ שאותו קיבל בתמורה לביצוע ייבוא הסמים. בנוסף ציינה המאשימה כי טרם הוגש כתב אישום נגד השולח.

10. לטענת ב"כ הנאשם, עוה"ד גיל דחוח ואיתן אוריה, בנסיבות ביצוע העבירה יש לתת את הדעת לכך שהנאשם הוא בלדר. בנסיבות העבירה הזו, הנאשם לא מימן את הנסיעה, אלא גור אריה עשה כן והוא זה שרכש את כרטיסי הטיסה. למעשה כל התכנון והתיאום נעשו בידי אחרים. באופן יחסי לתיקים אחרים, הבלדרות של הנאשם היא ברף נמוך. מי שהיה היוזם הוא גור אריה והוא זה שהציע שאדם נוסף ייסע עם הנאשם כדי לטשטש את האפשרות שיעורר חשד. הוא סיפק הנחיות מיוחדות לאורך כל הדרך, התקשר לנאשם באותו הרגע שהיה עליו לרדת מחדרו במלון ולקבל את המזוודה, והוא גם היה זה שעתיד היה להרוויח מהייבוא. ברוב התיקים, רואים שהבלדרים יודעים את ערכם במובן זה שהם מקבלים סכומי כסף גדולים ומשמעותיים, אם זה לשם מחילה על חוב כספי בשוק האפור או סכומי כסף משמעותיים. קשה למצוא מקרה של בלדר שקיבל 2,000 ש"ח ובהמשך יקבל עוד 2,000 ש"ח וניתן ללמוד מזה עד כמה הנאשם אינו מכיר את העולם העברייני. הוא לא היה מודע לערך האמתי של מעשיו, במובן של כמה זה שווה לאדם אחר. ניתן ללמוד מכך על תמימותו של הנאשם. העבירה קשורה יותר למשבר האישי של הנאשם מאשר לרווח הכספי. הוא היה אדם עובד ומכאן שרק המשבר האישי יכול להסביר את מעשיו. כמות הסם היא 4 ליטרים של קוקאין. ידוע שקוקאין הוא חומר שנעשה בו שימוש כאבקה. המאשימה לא הוכיחה איזה כמות קוקאין יכולה להיות מופקת מ-4 ליטר נוזל. מכאן שקשה להתייחס לנזק הפוטנציאלי. הסמים נתפסו ולא נגרם נזק ממשי. הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה הן נסיבות חיי המאזד חריגות. המשפחה נקלעה למשבר לאחר שאמו סבלה מדיכאון קשה לאחר לידה, והנאשם בהיותו בן 14 מצא את עצמו כנער צעיר שצריך להפוך למבוגר. ילדותו נלקחה ממנו, כשכל חבריו ממשיכים בתלם של ישיבה, הוא נאלץ להיפרד מהם ולהתרכז בפרנסת הבית. הנאשם חווה משבר כלכלי אחרי גירושין בהיותו בן 22. בחירותיו השגויות להתמודד עם קשיים כלכליים קשורות לכך שהוא רגיל לתת עזרה ולא לבקש עזרה. הנאשם לא הבין בזמן ביצוע העבירה את חומרת הדברים שעשה. שירות המבחן מתאר חוסר בשלות והבנה, כשהנאשם התקשה לשקול את משמעות מעשיו, היה ממוקד בצרכיו, לא חווה תהליך התבגרות נורמלי, ועל כן הוא משלם מחיר מאוד כבד. הנאשם היה בן 23 בעת ביצוע העבירה ויש לראות בו כ"צעיר בגיר" בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון. ביצוע העבירה הוא בשל הפגיעה ברצף ההתפתחות. הנזקים שנגרמו לו עד היום הם מאוד משמעותיים, משפחתו הייתה צריכה לדאוג לפרנסתו בכל התקופה, הוא יתקשה מאוד למצוא עבודה בעתיד בשל הרשעה בתיק פלילי, הוטל נטל גדול מאוד על המשפחה. הנאשם היה עצור במשך 8 חודשים. בהמשך שהה חצי שנה בתנאי מעצר בית מלא בפיקוח אלקטרוני ובהמשך ניתנו לו חלונות יציאה קצרים ללימודים. יש לתת משקל לתקופה הממושכת שבה היה עצור והיה בפיקוח אלקטרוני שכן זו תקופה קשה שהגבילה אותו ואת בני משפחתו. הנאשם נטל אחריות וחזר למוטב, הוא הביע צער עוד משלב החקירה, הודה ונטל אחריות ואף אמר שהוא שמח שתפסו אותו לפני שהסם נכנס לישראל. הנאשם שיתף פעולה ומסר את שמו של האדם ששלח אותו, ואם לא כן, לא היו תופסים את השולח. הנאשם מסר למשטרה את כל התקשורת שלו עם השולח ובעקבות המידע שמסר ניתן היה להגיע אליו. לאחר שהפליל את השולח עולה דאגה באשר לריצוי עונש מאסר ואיך יתייחסו אליו בעת המאסר. באשר לשאלת הפוטנציאל השיקומי - לא חייב להיות שיקום ממשי, אלא נדרש פוטנציאל של שיקום. הנאשם עושה צעדים משמעותיים בתוך השיקום. ההודאה בשלב ראשוני והחרטה מבטאים פוטנציאל שיקומי, גם בבית המעצר הוא היה בקבוצה טיפולית. מחודש אפריל היה בקבוצה ורואים שינוי

משמעותי, הוא משתף גם על הוריו בקבוצה. הנכונות של הנאשם לפנות לציבור שלו ולהזהיר זה דבר שיש לקחת אותו בחשבון. בציבור החרדי יש פערים מאוד גדולים, שכן בחורים צעירים לא נחשפים לתקשורת הכללית, ולכן הרבה יותר קל לפתות אותם. לא סתם בחרו בו, כי הסיכוי שייתפסו אדם חרדי נמוך יותר ולכן הציעו לו סכום כסף נמוך. הנאשם התראיין וסיפר על עצמו. יש לתת משקל למשפחה כגורם שיקומי. שירות המבחן ציין שהנאשם נעדר מאפיינים עברייניים, וזה גורם שיקומי. יש מקום לשלב את הנאשם בטיפול קבוצתי בשירות המבחן, וכך יפחת הסיכון להישנות ביצוע עבירות. קיים אינטרס ממשי שהנאשם ימשיך בהליך השיקומי. השיקום מתרחש גם בקהילה, באופן שמגיעים אליו אנשים מוכרים התומכים בו. יש לנאשם עוד דרך שיקומית משמעותית. יש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהעדיף את השיקול השיקומי. ההגנה הפנתה לפסיקה בעבירות ייבוא סם במשקל הקרוב ל-4 ק"ג לרבות פסיקה שבה בתי המשפט חרגו ממתחם העונש משיקולי שיקום. יש מקום לאפשר לנאשם להתחיל את הטיפול ולעשות צעד נוסף בתוך הליך השיקום בטרם כניסתו לנשיאה בעונש מאסר כשהוא עדיין לא בשל להתמודד עם מאסר. הנאשם מגיע מעולם מנותק ותקופה של שיקום תקל עליו להגיע לריצוי המאסר מוכן יותר.

11. הנאשם טען כי לא ידע מה הייתה חומרת המעשה, אף שידע מה החומר הזה יכול לעשות. כבר בחקירתו אמר שהבין את החומרה, שמח שעצרו אותו כי אחרי שנחשף לסיפורים במעצר, מבין מה יכול היה להיגרם לאחרים ומטרתו כיום שזה לא יקרה שוב. לוקח אחריות וחשוב לו שאם הגיע למצב כזה יעשה עם המצב משהו חיובי. מגיל 14 עובד ועושה רבות למען ביתו, השתדל לעשות מהקושי הזה דברים חיוביים. גילה עולם חדש בתקופת השיקום, למד להבין את מה שמרגיש וכיצד להגיב במצבים מסוימים. אמו טוענת שנולד לה "בן חדש" בתקופה בה מצוי במעצר בית. הוא ממשיך קדימה עם כל מה שעבר כאדם שידע להסתכל לאחור על הטעויות שעשה וללמוד משם. נעזר בקבוצה, מבקש להמשיך את העבודה הטיפולית שאותה החל.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

12. כתב האישום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.

13. במקרה דנן, **הערך החברתי** אשר נפגע הוא הגנה על הציבור מפני הנזקים הנלווים לשימוש בסמים מסוכנים. נזקי הסמים כוללים נזקים ישירים למכורים לסמים, אשר פעמים רבות נופלים כנטל על החברה, ונזקים עקיפים שנגרמים כתוצאה מביצוע עבירות על ידי המכורים לסמים כדי לממן את רכישתם.

רבות נכתב על אודות נזקי הסמים והעבירות הנלוות לייבוא הסמים. בית המשפט העליון חזר והדגיש את החומרה שיש לנקוט כלפי המעורבים בשרשרת הפצת הסם, לרבות כלפי בלדרי סמים אשר אינם ניצבים בראש ההיררכיה, ואשר מתפתים להצעות מפתות לרווחים קלים. מערכת הפצת הסמים נסמכת בחלקה על בלדרים אשר מייבאים את הסמים לישראל, ואותם בלדרים מהווים חוליה משמעותית בייבוא הסמים לישראל. לפיכך, אין מנוס אלא להחמיר גם בעונשם של הבלדרים כדי להיאבק בתופעת יבוא הסמים הקשים לישראל.

בית המשפט העליון קבע את הדברים הבאים בעניין מדיניות הענישה בעבירות ייבוא סמים באמצעות בלדרים בע"פ 7044/11 **עבד נ' מדינת ישראל** (17.6.12):

"על בתי המשפט לנקוט במדיניות ענישה משמעותית כלפי כל המעורבים בשרשרת הפצת הסמים, שכן רק בדרך זו ניתן יהיה לפעול למיגור התופעה. על אף העובדה כי המערערים שימשו בבלדרים,

ולא עמדו בראש שרשרת הפצת הסם - הרי שהשיטה העומדת במרכז התופעה נשענת, במידה רבה, על נכונותם של המערערים ושכמותם לבצע את העבירות האמורות... מכאן עולה שמאבק בתופעת ההסתננות ויבוא הסמים לתחומי המדינה מחייב הרתעה אפקטיבית של כלל השותפים למבצעי ההברחה, המודעים לחומרת העבירות הכרוכות במכלול, וזאת באמצעות ענישה משמעותית שתאיין את כדאיות ביצוע המעשים האסורים".

14. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה בערך המוגן היא **ברף גבוה** נוכח סוג הסם (קוקאין) שהוא מהקשים שבסמים וכן נוכח הכמות המשמעותית (4 ליטר של סם נוזלי).

בכל הנוגע להשפעותיו הקשות של סם הקוקאין, קבע כב' השופט נ' הנדל בע"פ 972/11 **מדינת ישראל נ' יונה** (4.7.12) את הדברים הבאים:

"הקוקאין נחשב, ולא בכדי, לסם קשה. זאת הן בשל השפעותיו על גוף האדם, והן בשל פוטנציאל ההתמכרות הגבוה שטמון בו. על פי רוב, לאחר נטילת הסם חווה המשתמש תחושה חזקה של אופוריה. לאחר האופוריה מגיעה ההתרסקות, שמתאפיינת בתשישות, שינה, דיכאון ממושך - וצורך עז להשיג מנת סם נוספת. נמצא גם שהמוח מסתגל במהירות לאפקט האופוריה, וכתוצאה מכך המשתמש צורך כמויות הולכות וגדלות מהסם. הגדלת מנת הסם מעצימה את הפגיעה שנגרמת למשתמש ובכלל זאת פרנויה, פאניקה ושיבוש בפעילות החשמלית של הלב עד כדי פוטנציאל להתקף או לדום לב... הפגיעה ביחיד חוזרת חלילה לפגיעה בחברה. השימוש בסם מסוג קוקאין יוצר צורך להמשיך ולהשתמש. כתוצאה מכך עליו לחפש מקורות כספיים למימון רכישת הסם, לאו דווקא בדרכים חוקיות, תוך שהוא חווה הידרדרות מתמדת בתפקוד הפיזי והקוגניטיבי שלו".

15. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש לתת את הדעת לכך שלעבירה קדם תכנון. הנאשם נענה להצעה לייבא סמים מחו"ל, ולשם כך טס לבלגיה בהכוונתו ובמימונו של אדם אחר. הנאשם אמנם מילא תפקיד של בלדר בלבד - הוא אינו המשלח ואינו סוחר הסמים שעתיד היה לקבל את הסמים ולהפיצם בישראל - אולם בתיקים מסוג זה, חלקם של הבלדרים הוא משמעותי וחיוני לביצוע העבירה. הבלדרים נמצאים אמנם במקום נמוך בהיררכיית העבריינות המייבאת את הסם לישראל, אך מהווים חוליה משמעותית בשרשרת יבוא הסם. הנזק שצפוי היה להיגרם מהעבירה הוא רב, לנוכח סוג הסם (קוקאין) וכמותו (4 ליטרים של קוקאין נוזלי). אלמלא נתפס הסם על ידי המשטרה, הרי שהיה נכנס לישראל ומופץ ברחובותיה, וכתוצאה מכך היה עלול להיגרם נזק רב, כיוון שסמים ובפרט מסוג זה, הם מחוללי פשיעה. הנאשם ביצע את העבירה בעבור בצע כסף, וזאת הגם שהתשלום אשר היה אמור לקבל עבור ביצוע העבירה אינו רב.

שקלתי את טענת ב"כ הנאשם לפיה הנאשם מתנהג באופן מרצה לפי סביבתו, וכי לא היה בקיא בעולם הסמים. זאת לאור הרקע שלו והקהילה שבה גדל, ובשים לב לכך שהסכים לבצע את הבלדרות בתמורה נמוכה של כ-6,000 ₪ (4,000 ₪ עבור הבלדרות וכן 2,000 ₪ עבור הוצאות שהותו בחו"ל). עם זאת, העובדה שהנאשם החזיק אף שתי מנות סם מסוג קוקאין לצריכה עצמית, בתפילין שנשא, מעידה כי נושא הסמים לא היה זר לחלוטין לנאשם במועד ביצוע העבירה.

16. בכל הנוגע לכמות הסם שיובאה, הרי שמדובר בסם מסוג קוקאין במצב צבירה נוזלי. בתיקים אחרים, על פי רוב, יבוא סם מסוג קוקאין נעשה בחומר מוצק - אבקה. לא הוצגה חוות דעת כלשהי

אשר תצביע על כמות הסם בצורה של אבקה, אשר ניתן היה להפיק מהנוזל. ברם, פקודת הסמים מגדירה "סם מסוכן" כ"חומר מהחומרים המפורטים בתוספת הראשונה לרבות כל מלח שלו, וכן כל תכשיר, תרכובת, תערובת או תמיסה של חומר כאמור". כלומר, על פי הפקודה יש לראות את כל הכמות שיובאה כסם.

17. בכל הנוגע לשיקולים המרכזיים שיש לשקול בעבירות של ייבוא סמים לישראל, יפים דברי כב' השופט נ' הנדל בע"פ 6548/17 **לבדב נ' מדינת ישראל** (30.1.18):

"כמובן, יש מקום לקחת בחשבון את נסיבותיו האישיות של המערער לקולא, אך הדגש בגזירת העונש בנסיבות העניין יושם על המעשה. עבירות הסמים הפכו לפגע ופשו בכל פינה בחברה, תוך חציית קבוצות באוכלוסייה. המחיר כבד לכולם. בית המשפט חייב לתרום את חלקו למיגור תופעה זו. בבואו של בית המשפט לגזור את עונשו של עבריין סמים, עליו לתת את הדעת לפרטי העבירה, לרבות סוג הסם, כמות הסם ותפקיד הנאשם המסוים כחוליה בשרשרת הפצת הסם".

18. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן:

א. בע"פ 6886/17 **מרסל נ' מדינת ישראל** (24.4.18), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של ייבוא סם מסוכן וקשירת קשר. הנאשם קשר עם אחר קשר לייבוא סמים לישראל, קיבל מהאחר מזוודה ובה סם מסוג קוקאין ונחת בשדה התעופה בישראל מטיסה מברזיל עם המזוודה ובה סם מסוג קוקאין במשקל של **3.033 ק"ג**. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 4 ל-7 שנות מאסר** והשית על הנאשם **56 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית. בית המשפט העליון דחה את הערעור תוך שהתייחס לחומרה הרבה בעבירות שתכליתן להחזיר סמים לישראל ובפרט סם מסוג קוקאין ובמשקל גדול.

ב. בע"פ 6840/14 **Giraldo Arbelaez נ' מדינת ישראל** (22.7.15), נדחה ערעורה של נאשמת אשר הורשעה על פי הודאתה בעבירת ייבוא סם מסוכן. הנאשמת התלוותה לבלדר אחר בטיסה מקולומביה לישראל ונשאה עמה מזוודה ובה **3.82 ק"ג** סם מסוג קוקאין בתמורה לתשלום. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 4 ל-6.5 שנות מאסר בפועל** והשית על הנאשמת עונש של **4 שנות מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

ג. בת"פ (מח' מרכז) 620-01-17 **מדינת ישראל נ' גיולה** (26.4.18), הורשע הנאשם על פי הודאתו בעבירה של ייבוא סם מסוכן. הנאשם טס מישראל לפרז ובשובו ארצה נשא עמו מזוודה ובה סם מסוג קוקאין במשקל של **4.92 ק"ג**. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 4.5 ל-7.5 שנות מאסר בפועל** והשית על הנאשם, בעל עבר פלילי, עונש של **5.5 שנות מאסר בפועל**.

ד. בת"פ (מח' מרכז-לוד) 737-10-13 **מדינת ישראל נ' Lopez** (6.11.14), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירה של ייבוא סם מסוכן. הנאשם טס ארצה כשבתוך מזוודתו מוטמנים סמים מסוג קוקאין במשקל כולל של **3.47 ק"ג**. נקבע **מתחם שבין 5 ל-7.5 שנות מאסר בפועל**. הנאשם אזרח זר כבן 64 שמצבו הבריאותי רופף. נידון ל-**5 שנות מאסר בפועל**.

ה. בת"פ (מח' מרכז-לוד) 18588-11-10 **מדינת ישראל נ' דרבאשי** (14.6.11), הורשע נאשם בביצוע עבירת ייבוא סם מסוכן. הנאשם נחת בשדה התעופה בן גוריון בטיסה מברזיל ובדופן כפולה בתרמילו היתה חבילה ובה **3.44 ק"ג** סם מסוג קוקאין. הוסכם בין הצדדים שהמאשימה תגביל עצמה

לעונש ראוי של 6 שנות מאסר בפועל. הנאשם גדל בנסיבות חיים מורכבות ונקבע כי נדרש לבצע את הבלדרות בלחצם של אנשי השוק האפור. על הנאשם נגזר עונש של **56 חודשי מאסר בפועל**.

ו. בת"פ (מח' ת"א) 6999-02-16 **מדינת ישראל נ' נונס** (15.7.16), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירות של ייבוא סם מסוכן וקשירת קשר לביצוע פשע. הנאשם שימש כבלדר וייבא לישראל סם מסוג קוקאין במשקל של **4.02 ק"ג**. הנאשם נתפס בנמל התעופה בן גוריון כשהסמים הוטמנו במזוודה אותה נשא. על הנאשם נגזר במסגרת הסדר טיעון, לאחר שנקבע כי שיתף פעולה באופן מלא עם רשויות החקירה והביא ללכידתו של העבריין העיקרי ונאשם נוסף שסייע לו, כשהוא ללא עבר פלילי והיותו אזרח זר, עונש של **46 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

ז. בת"פ (מח' ת"א) 47466-10-18 **מדינת ישראל נ' וילאקורטה** (17.6.19), הורשעה נאשמת על פי הודאתה בעבירות של ייבוא סם מסוכן וקשירת קשר לביצוע פשע. הנאשמת הגיע בטיסה לישראל שלגופה מוצמדות 2 אריזות המכילות **2.96 ק"ג** סם מסוג קוקאין. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 45 חודשי מאסר בפועל ועד ל-7 שנות מאסר**. על הנאשמת נתינה זרה, בעלת נסיבות חיים מורכבות, נטלה אחריות ושיתפה פעולה עם גורמי החקירה, הושת עונש של **45 חודשי מאסר בפועל**.

ח. בת"פ (מח' ת"א) 33745-01-13 **מדינת ישראל נ' דסונה** (28.10.13), הורשעה נאשמת על פי הודאתה בייבוא סמים ועבירות נלוות. הנאשמת שימשה כבלדרית והביאה לישראל **4 ק"ג** סם מסוג קוקאין במזוודה. הנאשמת אזרחית זרה, בעלת נסיבות אישיות ומשפחתיות קשות. בית המשפט קבע מתחם עונש שבין **3.5 ל-6 שנות מאסר בפועל**, וגזר על הנאשמת **3.5 שנות מאסר בפועל**.

19. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), אני קובע כי **מתחם העונש ההולם הוא החל מ-45 חודשי מאסר בפועל ועד ל-75 חודשי מאסר בפועל**.

סוגיית החריגה מהמתחם

20. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים חריגה מהמתחם, לחומרה או לקולה. תסקיר שירות המבחן מתאר את השתתפותו של הנאשם בקבוצה טיפולית לעצורי בית, אשר אופיינה בשיתוף פעולה מצדו, בהגעה עקבית, כששירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל יכולת להתבוננות פנימית ביקורתית, מבטא הכרה ביחס למורכבות מצבו ומבטא נכונות לערוך שינוי בחייו. הומלץ לשלבו בקבוצה אשר מטרתה "לעקוב אחר תהליכים לא מודעים ביחסים ואחר השפעותיהם על התנהגותו והתמודדותו של הפרט". שירות המבחן ציין כי בתוכנית השיקום המוצעת יש כדי לסייע להפחתת הסיכון במצבו. סבורני כי אין מדובר בשלב זה בתהליך שיקום ממשי או כזה המבטא סיכוי ממשי לשיקומו של הנאשם באופן אשר מצדיק חריגה ממתחם העונש משיקולי שיקום. הנאשם לא עבר הליך טיפולי משמעותי אשר יצדיק חריגה מהמתחם.

אכן, מאז שוחרר הנאשם ממעצרו, ניכר כי הוא עושה מאמצים לשוב למוטב ולהשיג מחדש יציבות בחייו. הנאשם אף בחן את מעשיו, וביקש להתריע בפני אחרים בקהילתו על הסכנות שבבלדרות, ויש בכך כדי להצביע על רצונו לשוב למוטב. יש לתת משקל לשיקולים אלה, כמו גם להמלצתו החיובית של שירות המבחן, ולדברי העדים בדבר מאמצי הנאשם לשוב למוטב - אך כל זאת רק בגדרי המתחם העונש ההולם, ולא בחריגה ממנו.

גזירת העונש המתאים לנאשם

21. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שהנאשם כבן 25, גרוש ללא ילדים המנהל אורח חיים חרדי וללא עבר פלילי. בגיל צעיר נאלץ לנשור ממערכת החינוך ולסייע בפרנסת משפחתו, כשהוריו התקשו להוות עבורו דמויות תומכות ומכוונות. מובן כי עונש מאסר ממושך יקשה על הנאשם בהיותו מאסר ראשון עבורו ויקשה על בני משפחתו להם סייע בפרנסה לנוכח מצבם הכלכלי המורכב. הנאשם נטל אחריות והביע חרטה על מעשיו, מכיר בקשייו לקבל החלטות באופן שקול ועצמאי במצבי לחץ אישי וכלכלי וער לצורך למענה טיפולי. הנאשם השתלב בקבוצה טיפולית לעצורי בית והביע נכונות להשתלב בקבוצה טיפולית נוספת. כאמור לעיל, הנאשם התראיין לעיתון בקהילתו וביקש להתריע מפני הסיכונים שבבלדורות, ויש בכך כדי ללמד על מאמציו לשוב למוטב.
- עוד נתתי דעתי לתקופה המעצר הממושכת שבה שהה הנאשם, של קרוב ל-8 חודשים, ולאחר מכן שהה הנאשם בפיקוח אלקטרוני במשך תקופה ארוכה. הנאשם אף שיתף פעולה בחקירתו עם רשויות אכיפת החוק. כמו כן, נתתי דעתי לכך שעד עתה לא הוגש כתב אישום כנגד מי ששלח את הנאשם לבצע את העבירה.
22. עוד יש לתת את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב להתרשמות שירות המבחן מנטייתו של הנאשם לרצות את סביבתו ולהפעיל שיקול דעת במצבי דחק ובהיותו ממוקד בסיפוק צרכיו.
23. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל ברף התחתון של מתחם העונש, וזאת לצד עונש מאסר מותנה. כמו כן יש לחלט את סכום הכסף שנתפס, ושאותו קיבל הנאשם בתמורה לביצוע העבירה. בכל הנוגע לקנס הכספי, הואיל והמאשימה לא עתרה לעונש של קנס, ולאור תקופת המאסר הממושכת שנגזרת על הנאשם, ולנוכח החילוט, סבורני כי ניתן להימנע מהטלת קנס כספי.

סוף דבר

24. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**
- א. **45 חודשי מאסר בפועל**, בניכוי ימי המעצר מיום 27.4.18 עד 19.12.18.
- הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית הסוהר הדריים ביום 2.2.20 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפון: 08-9787377, 08-9787336.
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, כל עבירת סמים מסוג פשע.
- ג. חילוט של ₪ 2,000 אשר התקבלו בתמורה לביצוע העבירה, לטובת הקרן לפי פקודת הסמים.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, ג' טבת תש"פ, 31 דצמבר 2019, בנכחות הצדדים.